

Svetovni dan čebel -20. maj-

Najstarejši dokaz o sobivanju človeka in čebel datira med **30. in 20. tisoč let pr.n.št.**

Risba v španski jami prikazuje krajo medu, a popolnega ropanja čebeljih gnezd do gozdnega čebelarjenja pot ni bila dolga. Človek je kmalu spoznal, da je mnogo ugodneje čebele le delno oropati in jim pustiti ravno toliko hrane, da preživijo naslednjo zimo. V srednjem veku je bilo čebelarstvo zelo cenjeno, ker je bil med najcenejše sladilo, vosek pa so ljudje uporabljali za razsvetljavo. Devetnajsto stoletje je bilo za čebelarstvo prelomno. V tem času so se pojavili panj s premičnim satjem, satnice, točilo, matične rešetke, kadilnik in druga drobna oprema, ki je precej olajšala oskrbo čebel in čebelarjenje na med (czs.si)

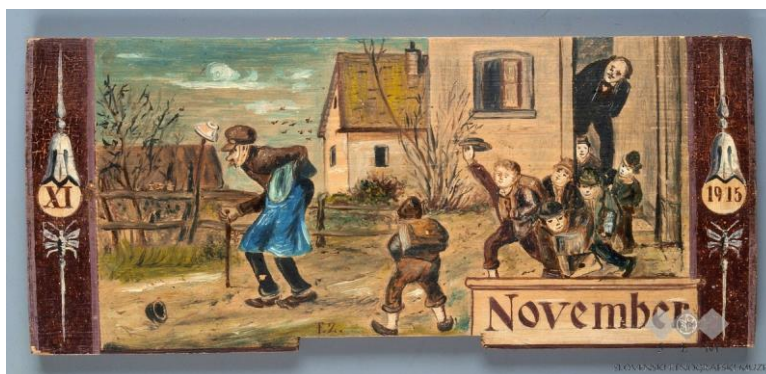


Zakaj ravno 20. maj?

Na ta dan se je v 18. stoletju rodil **Anton Janša**, prvi čebelarški učitelj na habsburškem dvoru za časa Marije Terezije, ki je sprožil revolucijo v čebelarstvu. Uvedel je čebeljo pašo, definiral je vlogo trotoev, vse to pa je zapisal v dveh knjigah, ki še danes veljata za dober priročnik čebelarjem.

V Žirovnici si lahko ogledate čebelnjak, rekonstrukcijo prvotnega čebelnjaka, ki ga je dal postaviti Antonov oče. Ta je stal do leta 1877. Na čebelnjaku si lahko ogledaš panjske končnice z verskimi, zgodovinskimi in vsakdanjimi motivi (ifeelslovenia).

Kaj so panjske končnice?



Panjske končnice **krasijo sprednjo deščico panja**. Poslikava panjskih končnic se je porodila sama od sebe iz ljudske zavesti. Njihov glavni namen je bil panje ločiti med seboj. Ta ljudska umetnost, ki je značilno slovenska, je nastala na Gorenjskem in Koroškem (SEM.si). Najstarejše končnice so iz **18. stoletja**. Glede na današnje védenje so poslikane panjske končnice takorekoč **avtohtoni** kulturni element- je slovenska posebnost. V približno 150 letih je nastalo preko 50.000 panjskih končnic, ki so jih čebelarji za srečo in varnost nameščali na svoje panje (worldbeeday.org).

Veš, da je Slovenija tudi edina država članica Evropske unije, ki je zaščitila svojo avtohtono vrsto čebele – **kranjsko sivko** (*Apis mellifera carnica*). Kranjska sivka je danes druga najpogostejša medonosna čebela na svetu, ki slovi po svoji delavnosti, ubogljivosti in izjemni orientaciji.

APITURIZEM predstavlja ključni segment zelenega gospodarstva, saj pomembno spodbuja ekonomičnost slovenskega čebelarstva in upošteva načela strategije razvoja trajnostnega turizma. Temelji na inovativnosti, razlikovalni prednosti in visoki dodani vrednosti. Obsega okoljski, družbeni, gospodarski in podnebni vidik, torej vse štiri temelje trajnostnega turizma.

In kako izgleda Apiterapija?

Pomirjajoče brenčanje, zrak nasičen z medeno aromo, dotik toplega voska ali medu, meditacija, užitek. Trenutek, ko se ustavimo, umirimo, sprostim. V čebelnjaku, ki plete posebno vez med človekom in čebelo.

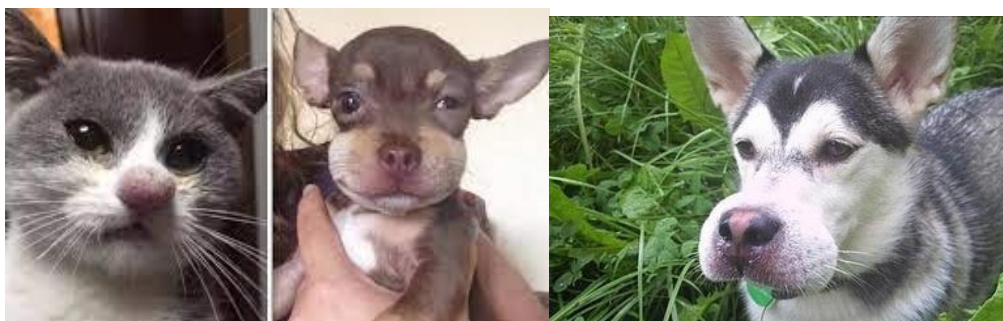
Nekaj zzzzzzzanimivih drobcov:

- Na svetu je 20.000 čebel, vendar **samo ena proizvaja med**, ki ga kupimo
- Za kilogram medu mora čebela obiskati 4 milijone rož in preleteti štirikratno razdaljo okoli sveta.
- Medonosne čebele zamahnejo s krili **11.400-krat na minuto**, zato slišimo značilno brenčanje.
- Medonosne čebele so edina vrsta, ki po piku umre.
- Čebele imajo **spodobnost prepoznavanja človeških obrazov**.
- Čebele oprašijo več kot 170 000 vrst rastlin.
- Čebele so tudi odlične biološke indikatorke čistosti okolja.
- Vsaka tretja žlica jedi na svetu je odvisna od opraševanja.
- **Poznamo žensko in moško čebelo**: spola se na zunaj ločita po številu členov tipalnic - samci jih imajo 13, samice pa 12
- Predstavnike čebel najdemo na vseh celinah, razen na Antarktiki.
- V nasprotju s splošnim prepričanjem je **večina čebeljih gnezd v tleh** in ne v panjih.
- satovje je med **najučinkovitejšimi strukturami v naravi**; stene satovja so spojene pod kotom 120°, zato tvorijo popoln šesterokotnik.

Poletje se bliža in čisto možno je da te bo pičila čebela. **Kako omiliti nadležno bolečino?**

- Na pik namaži eterično **olje sivke**
- Soda bikarbona – ker je bazična, omili čebelji strup baziran na mravljični kislini
- Med
- Čebula, peteršilj, bazilika...

Mi si lahko pomagamo, kaj pa firbčne in požrešne živalce? Kako je, ko njih piči čebela?



Avtorica: Tamara Lončarić, Semič, 19.5.2021